

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 549/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. decembra 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara prerokoval oznámenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky Miroslava Duriša o jeho zaujatosti v konaní vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zastúpeného advokátom JUDr. Lukášom Polákom, Hlavná 137, Prešov, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č. k. 3 Tpo 36/2020-1203 z 3. júla 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 36 Tp 103/2019 zo 16. júna 2020 vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2022/2020 a takto

r o z h o d o l :

Sudca IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Miroslav Duriš je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2022/2020.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Oznámenie možných dôvodov vylúčenia a skutkový stav

1. Sudca IV. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) Miroslav Duriš listom z 9. septembra 2020 v súlade s § 49 ods. 4 v spojení s § 49 ods. 1

a § 50 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) oznámil predsedovi ústavného súdu, že vyhlasuje svoju zaujatosť, keď po pridelení veci sp. zn. Rvp 2022/2020 po preštudovaní obsahu spisu zistil, že sa so sťažovateľom [REDAKOVANÉ], ktorou sa tento domáha vo väzobnej veci prieskumu uznesenia Krajského súdu v Žiline č. k. 3 Tpo 36/2020-1203 z 3. júla 2020 v spojení s uznesením Okresného súdu Žilina sp. zn. 36 Tp 103/2019 zo 16. júna 2020, pozná osobne od jeho detstva, keďže udržoval a udržuje priateľské styky s jeho rodičmi [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], s ktorou sa zoznámil v čase svojho pôsobenia na Okresnej prokuratúre [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], kde menovaná pracuje ako prokurátorka, a následne tiež v čase svojho pôsobenia ako sudca a podpredseda trestného úseku Okresného súdu [REDAKOVANÉ], kde s ňou prichádzal do styku tiež v rámci pracovných vzťahov.

2. Tým sú podľa jeho názoru splnené podmienky na vyhlásenie jeho zaujatosti vo veci podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

3. Pokynom predsedu ústavného súdu Ivana Fiačana z 9. septembra 2020 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. a) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 z 27. mája 2020 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde do prvého senátu ústavného súdu v zložení Jana Baricová – predsedníčka senátu, Ivan Fiačan a Miloš Maďar – členovia senátu (ďalej aj „príslušný senát“), ktorý o vylúčení sudcov štvrtého senátu rozhoduje v tomto zložení v súlade s čl. II bodom 3 písm. b) rozvrhu práce ústavného súdu.

3.1 Keďže uznesením ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 523/2020 z 5. novembra 2020 bol sudca Ivan Fiačan vylúčený z konania a rozhodovania v danej veci, rozhodol v nej prvý senát v zložení Jana Baricová ako predsedníčka senátu, Rastislav Kaššák a Miloš Maďar ako členovia senátu, a to podľa čl. III bodu 1 písm. a) [čl. II bod 3 písm. a) a b)] rozvrhu práce ústavného súdu.

II.

Relevantná právna úprava a jej východiská v judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva

4. Zákon o ústavnom súde obsahuje výslovnú právnu úpravu o vylúčení sudcu ústavného súdu z výkonu sudcovskej funkcie v ustanoveniach § 49 až § 52.

5. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

5.1 Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

6. Podľa § 50 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu môže sám vyhlásiť svoju zaujatosť vo veci; musí tak urobiť písomne bezodkladne a uviesť jej dôvody.

7. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

8. Ústavný súd zdôrazňuje, že požiadavka nestrannosti sudcu sa dotýka samej podstaty spravodlivosti a jej vnímania. Nestrannosť znamená absenciu zaujatosti či predsudku, znamená, že sudca nemá žiaden osobný záujem na výsledku konania. Rozhodovať nestranne nie je právom, výsadou či privilégiom sudcov. Ide o základnú povinnosť sudcov, o štrukturálny prvok súdneho systému a jeho riadneho fungovania.

9. Ústavný súd vo svojej judikatúre stabilne konštatuje, že z pohľadu ľudskoprávneho, z pohľadu práva na nestranného sudcu ako komponentu práva

na spravodlivý proces vyvinul Európsky súd pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) dve previazané stránky nestrannosti a judikatúru k nim rozvíja už viac ako 30 rokov (Piersack v. Belgicko, sťažnosť č. 8692/79, rozsudok z 1. 10. 1982; Pohoska v. Poľsko, sťažnosť č. 33530/06, rozsudok z 10. 1. 2012). Nestrannosť má stránku subjektívnu a stránku objektívnu, a tie sú overované rovnomernými testami. Európsky súd pre ľudské práva zdôrazňuje význam nestrannosti sudcu pre dôveru verejnosti v súdnictvo, a to vo všeobecnosti (Olujič v. Chorvátsko, sťažnosť č. 22330/05, rozsudok z 5. 2. 2005, bod 57), ale osobitne pri objektívnom teste (Kinský v. Česká republika, sťažnosť č. 42856/06, rozsudok z 9. 2. 2012, bod 87). Nestrannosť je vo vnímaní ESLP absenciou zaujatosti či predsudku vo veci, pričom nestrannosť môže byť overovaná už spomenutým subjektívnym a objektívnym testom. Východiskom je subjektívny test, v ktorom sa zisťuje osobné presvedčenie, postoj sudcu, resp. jeho záujem v prerokúvanej veci. Osobná nestrannosť sudcu sa predpokladá, kým sa nepreukáže opak. Na subjektívny test plynule nadväzuje test objektívny, ktorý si všíma, či sudca vykazuje legitímne pochybnosti z hľadiska jeho nestrannosti. Tu je dôležitá perspektíva nestranného pozorovateľa a relevantné je aj zdanie (ne)strannosti. Podľa ESLP musí byť ustálené, či existujú zistiteľné skutočnosti, ktoré môžu vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcov, a v tomto zmysle môže mať aj zdanie určitú dôležitosť, pretože „v stávke“ je dôvera, ktorú musia súdy v spoločnosti vzbudzovať, nehovoriac o dôvere samotných účastníkov konania (Daktaras v. Litva, sťažnosť č. 42095/98, rozsudok z 10. 10. 2000, bod 32). Ústavný súd dodáva, že súčasne s dôverou, na ktorú musia súdy v demokratickej spoločnosti ašpirovať, je cez ňu „v hre“ aj autorita súdnych rozhodnutí (III. ÚS 307/2016).

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

10. Vychádzajúc z už uvedených judikatúrnych predpokladov na vylúčenie sudcu, ako aj z citovaného znenia § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pri skúmaní nestrannosti sudcu ústavného súdu Miroslava Duriša z hľadiska objektívneho testu nestrannosti podľa názoru senátu ústavného súdu neexistuje zistiteľná skutočnosť, ktorá by odôvodňovala vznik objektívnej pochybnosti o zaujatosti sudcu ústavného súdu Miroslava Duriša vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2022/2020, keďže ani z pohľadu nestranného pozorovateľa by sa

